

var tilstrækkelig begrundet, og at de trufne Foranstaltninger i og for sig vare hensigtsmæssige og gode. Fra alle Sider ydede man til en vis Grad den Mand, som har viist saa megen Opoffrelse for denne Sag og andre Foranstaltninger af lignende Art, al Anerkjendelse, hvortil jeg klutter mig. Jeg har ikke nogenjombest Tvivl om Regjeringens Berettigelse til de Dispositioner, som ere gjorte, og jeg har ikke troet, der var nogen Anledning til at henvende sig til Rigsdagen i den Henseende, da det ikke har været fornødent at gjøre Fordring paa pekuniær Hjælp fra Statens Side. De udførte Arbejder, de trufne Foranstaltninger ere gjorte ved Bølsb, der ere ubredede ved frivillig Hjælp fra Forskjellige — Midlerne ere jo for en stor Del indkomne ved Lotteri —, og de ere anvendte saaledes, som det er forudsat i den kongelige Resolution, hvorefter der i sin Tid i 1860 var nedsat en Kommission til Gjennemførelse af Foranstaltninger til Slottets Opførelse og Restaivering. — Med Hensyn til det mindre Terrain af Rosenborg Have, som er leiet til Rosenborg Brøndanstalt, skal jeg bemærke, at der allerede i flere Aar fra Folkethingets Side har været udtalt et Ønske om, at Regjeringen skulde opfige Brøndanstalten den Ret, den havde til Benyttelse af Haven og nogle Bygninger i samme. Der har været ført vidtløftige Forhandlinger derom. Sagen er bleven undersøgt, og Kammeradvokaten har afgivet sin Betænkning derom, og den gaar ud paa, at efter hans Formening var der ikke mindste Grund til at tro, at man ved Proces vilde kunne berøve Brøndanstalten de Privilegier, den har faaet efter kongelig Resolution af 1832 og senere ministeriel Skrivelse af 1850. Regjeringen har ikke anset det for rigtigt, at anlægge Proces under disse Forhold; den har forsøgt at opfige Kontrakten, men denne Opsigelse har Anstalten slet ikke villet tage imod, og man har, som sagt, ikke troet det hensigtsmæssigt at anlægge Proces og derved paalægge Statskassen yderligere Tab uden Udsigt til at opnaa Noget i saa Henseende. Men den Omstændighed, at man saaledes ikke kunde udføre det af Folkethinget udtalte Ønske overfor denne Anstalt, har jeg ikke troet kunde være til Hindrer for, at man ved et Leiemaal mod rimelig Betaling overlod Anstalten et Terrain, som gjorde det muligt for den paa en mere fyldstgjørende Maade at opfylde det Formaal, til hvilket man havde givet det Begunstigelse i sin Tid. — Et Forhold, der er blevet omtalt af et Par ærede Talere, skal jeg udtale mig om. Der er nemlig blevet udtalt et Ønske om, at Bestillinger til Statens Forbrug maatte blive foretagne i Indlandet, og det er blevet udtalt paa en saadan Maade, at det maatte forstaaes saaledes, som om der var en Formening om, at man uden tilstrækkelig Grund havde gjort saadanne Bestillinger i Udlandet.

Jeg maa erklære, at dette ikke er Tilfældet. Det har været Regjeringens Bestræbelse saavidt muligt at gjøre Bestillinger paa Anstaltelser i Indlandet, og det er kun i saadanne Tilfælde, hvor man ikke har kunnet faae de nødvendige Gjenstande i Indlandet, uagtet man havde ønsket det, at man har maattet ty til Udlandet. Det er kun i saadanne Tilfælde, at dette er sket. Der har ikke været taget Hensyn til Betalingen, der har ligefrem kun været taget Hensyn til, at man ikke her i Landet har kunnet faae et saadant Materiel eller Materiale til samme, der var tilstrækkelig godt. Det er dette Hensyn, der har gjort, at man stundom har forstaaet sig Saadant fra Udlandet, medens Bestillinger for Exempel af Skibe udelukkende ere skete her i Landet. Det vil vistnok være en Selvsølg, at der, hvis man i Fremtiden til de nye Anstaltelser skulde kunne faae Materiale af tilstrækkelig Godhed i Indlandet, uden at betale det uforholdsmæssig højt, ikke vil blive gjort nogen Bestilling i Udlandet, medens jeg dog maa forbeholde Administrationen Ret til, hvor dette ikke er Tilfældet, fremdeles som hidtil at anskaffe Saadant paa de Steder, hvor det er bedst og billigst.

Ordføreren (Berg): Det forekommer mig, at den høitærede Indenrigsminister ikke skjønnede nok paa den Indbetommen, som Udvalget ved Behandlingen af § 6 har viist dette Budget, idet den ærede Minister selv ved mindre Medsættelser paa de forlangte Bevillinger, som f. Ex. paa Nr. 16, dog ikke var tilfredsstillet. Enhver vil se, at saadanne Medsættelser — jeg henviser i saa Henseende til Betænkningen — kun ere en meget lempelig Revision af de Forlangender, som den ærede Minister har stillet. Naar der ved forskjellige Leiligheder af den ærede Minister blev brugt det Udtryk, at denne eller hin Post var kalkulatorisk, saa skal jeg ikke komme nærmere ind paa det. Der har i den Henseende været nogen Meningsforskel med Hensyn til enkelte Konti paa Postvæsenets Budget. Udvalget har i sin Betænkning fremhævet, og jeg skal fremdeles paa Udvalgets Vegne fastholde, at disse Poster ikke ere i den Forstand kalkulatoriske, at jo de Overstridelser, der paa Grund af Forretningernes Behov maatte fremkomme, nødvendigvis maa søges efterbevilgede. At enkelte af disse Bevillinger til Forretningernes Udførelse ere af en saadan Natur, at de ved uforudsete Omstændigheder kunne blive overfredne, har Erfaringen allerede viist, men hvor der har været fulgt en fornuftig Sparommelighed med Hensyn til Bevillingerne, har det hverken fremkaldt Rivninger eller Vanstueligheder at faae dette ordnet. Men de Konti, man har foreslaaet bevilgede efter de Medsættelser, der ere antydede, ere ikke kalkulatoriske i dette Ords sædvanlige Betydning. — Jeg skal med Hensyn til Forlaget under Nr. 10 indrømme den ærede Minister, at